

Til beslutningsforslag nr. **B 43**

Folketinget 2011-12

Betænkning afgivet af Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget den 20. marts 2012

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om opfordring til at trække aktstykke 51 af 14. februar 2012 om nye statsgarantier til nødlidende banker tilbage fra Finansudvalget

[af Frank Aaen (EL) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL)]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 28. februar 2012 og var til 1. behandling den 2. marts 2012. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 3 møder.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 10 spørgsmål til erhvervs-, vækst- og eksportministeren og 4 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som disse har besvaret.

Et af udvalgets spørgsmål til justitsministeren og dennes svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af EL) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*.

Et *mindretal* i udvalget (EL) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Benny Engelbrecht (S) Jacob Bjerregaard (S) Jan Johansen (S) Mette Reissmann (S) Karin Gaardsted (S) fmd.

Trine Bramsen (S) Simon Kollerup (S) Andreas Steenberg (RV) Nadeem Farooq (RV) Camilla Hersom (RV)

Hans Vestager (RV) Annette Vilhelmsen (SF) Steen Gade (SF) Frank Aaen (EL) Henning Hyllested (EL) Kim Andersen (V)

Gitte Lillelund Bech (V) Anne-Mette Winther Christiansen (V) nfmd. Preben Bang Henriksen (V)

Torsten Schack Pedersen (V) Mads Rørvig (V) Hans Christian Schmidt (V) Hans Christian Thoning (V)

Hans Kristian Skibby (DF) Dennis Flydtkjær (DF) Mette Hjermand Dencker (DF) Kim Christiansen (DF)

Ole Birk Olesen (LA) Brian Mikkelsen (KF)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	9
Socialdemokratiet (S)	44	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Dansk Folkeparti (DF)	22	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	16	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1

Oversigt over bilag vedrørende L 43

Bilagsnr.	Titel
1	Tidsplan for udvalgets behandling af beslutningsforslaget
2	Revideret tidsplan for udvalgets behandling af beslutningsforslaget
3	Udkast til betænkning
4	2. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 43

Spm.nr.	Titel
1	Spm., om ministeren finder det i overensstemmelse med god lovgivningsskik, at et aktstykke fraviger gældende lov, og at en tekstanmærkning på et aktstykke skal have en begrænset gyldighedsperiode, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm., om ministeren finder det hensigtsmæssigt og i overensstemmelse med god lovgivningsskik, at en ordning med en samlet maksimal garanti på 40 mia. kr. etableres ved aktstykke og ikke ved lov, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm., om det er hensigtsmæssigt og i overensstemmelse med god lovgivningsskik, at hjemmelsgrundlaget for en så betydelig ordning, der potentielt kan indebære hjemmel til skridt, der er bebyrdende, etableres med hjemmel i en tekstanmærkning på aktstykket, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm., om erhvervs- og vækstministeren har forelagt den juridiske udformning af den i aktstykket skitserede ordning for Justitsministeriet inden oversendelse af aktstykket, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm., om ministeren vil sende en opregning i tabelform, hvor alle initiativer til redning af banker fra og med Roskilde Bank-indgrebet opstilles med dato, form, økonomisk ramme og en kort beskrivelse af indholdet, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvorfor forligspartierne bag aktstykke 51 ikke har stillet konkrete krav om den maksimale aflønning af ledelsen, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om, hvilke særlige lånefaciliteter Nationalbanken har stillet til rådighed for finansielle virksomheder siden 2008, og under hvilke betingelser, og i hvilket omfang de er udnyttet, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om, hvilke lån danske banker har kunnet optage i ECB (omfang og betingelser) eller i udenlandske nationalbanker, herunder i USA, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om en opdateret version af notat om Økonomisk status for Bankpakker og Kreditpakken inklusive alle statslige udgifter til bankredninger, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
10	Spm. om, hvor meget der i forbindelse med finanskrisen år for år siden 2008 er udbetalt fra Indskydergarantifonden, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå

- 11 Spm. om, hvor meget bankernes rentemarginal er steget siden 2008, og hvor store renteindtægter den stigende rentemarginal har givet anledning til, opgjort år for år, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om, hvad bankernes gebyrindtægter er steget med siden 2008 opgjort år for år, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om, i hvilket omfang danske banker har kunnet fratække underskud i udenlandske filialer og datterselskaber siden 2008, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm., om der har været andre statslige udgifter i forbindelse med rening af finansielle virksomheder, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå

Et af udvalgets spørgsmål til justitsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålet og svaret er optrykt efter ønske fra EL.

Spørgsmål 1:

Idet bl.a. henvises til pkt. 6.3.4. Lovgivning på aktstykker i beretning af 7. april 2011 om Finansudvalgets arbejdsform m.v. ønskes ministerens kommentarer til, at erhvervs- og vækstministeren ved aktstykket bebyrdes til at udstede helt nye garantier i 2012, mens den lov, der giver mulighed for at udstede garantier – Bankpakke 2 – har indbygget klare tidsgrænser for udstedelserne. Finder ministeren det i denne forbindelse i overensstemmelse med god lovgivningsskik, at et aktstykke på denne måde fraviger gældende lov og med, at en tekstanmærkning på et aktstykke, jf. beretningen, skal have en begrænset gyldighedsperiode?

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Erhvervs- og Vækstministeriet, der har oplyst følgende:

»Med aktstykke 51 anmodes Finansudvalget om at give tilslutning til at erhvervs- og vækstministeren etablerer en ordning, hvorved staten via Finansiell Stabilitet A/S mod betaling af en garantiprovision, får mulighed for at indgå aftale om individuel statsgaranti i det specifikke tilfælde med en fusion mellem to pengeinstitutter, hvoraf mindst det ene er nødlidende eller forventeligt nødlidende, og hvor det fortsættende institut er levedygtigt.

Den foreslåede ordning i aktstykke 51 følger i hovedtræk den beskrivelse af mulighed for individuel statsgaranti i forbindelse med fusioner, der er indeholdt i Akt 181, som Finansudvalget tiltrådte den 7. september 2011. Ordningen er dog bl.a. justeret således, at den vil kunne anvendes af alle danske pengeinstitutter i forbindelse med en fusion, såfremt mindst et af de involverede pengeinstitutter er nødlidende eller forventeligt nødlidende institut.

Der er ikke med den foreslåede ordning med individuel statsgaranti i forbindelse med fusion tale om en forlængelse af gyldighedsperioden for eller i øvrigt ændring af den tidligere ordning med individuel statsgaranti, som var indeholdt i Bankpakke II. Der er således ikke tale om at fravige gældende lov, sådan som det er forudsat i det stillede spørgsmål.

Der er derimod tale om etablering af en ny ordning til at understøtte markedsbaserede kriseløsninger blandt pengeinstitutter, hvorefter pengeinstitutter kan ansøge om at indgå aftale om en individuel statsgaranti i forbindelse med en fusion, hvor mindst det ene pengeinstitut er nødlidende eller forventeligt nødlidende, og hvor det fortsættende institut er levedygtigt. Det er frivilligt for pengeinstitutterne, hvorvidt de ønsker at benytte sig af muligheden for at ansøge om at indgå aftale om individuel statsgaranti i forbindelse med en fusion. Aftaler om individuel statsgaranti indgås efter forhandling med Finansiell Stabilitet A/S, der administrerer ordningen på vegne af staten i henhold til nærmere fastsatte retningslinjer, jf. i det hele aktstykket. I forbindelse med forhandlingerne og eventuel indgåelse af den privatretlige aftale om individuel statsgaranti varetager Finansiell Stabilitet A/S således statens interesser som investor og potentiel kreditor i det fortsættende pengeinstitut.

Det skal bemærkes, at der i ordningen er en ansøgningsfrist, hvorefter pengeinstitutter frem til senest den 30. juni 2012 – dog maksimalt frem til udgangen af 2013 – kan ansøge om at indgå aftale om en individu-

el statsgaranti. Ansøgnings- og udstedelsesperioden hænger sammen med EU-Kommissionens regime for godkendelse af sådanne statsstøtteordninger. En ny individuel statsgaranti udstedt i forbindelse med en fusion kan endvidere kun have en løbetid på op til 5 år, dog ikke længere end til 31. december 2016, og kun en tredjedel af garantien kan have en længere løbetid end 3 år. Herved sikres en gradvis udfasning af garantien. Der er således ikke tale om en ubegrænset gyldighedsperiode for udstedelserne, således som det synes forudsat i spørgsmålet.

Statsgarantier efter den foreslåede ordning gælder alene for aftaler, hvori det er bestemt, at der som modydelse for statsgarantien betales en risikobaseret garantiprovision. Betaling af en garantiprovision, kautionspræmie eller lignende er i overensstemmelse med almindelig kommerciel praksis, og således et ganske naturligt element, som ydelse for at opnå en garanti, kaution m.v. fra en kontraktpart.

Vedtagelse af aktstykket er væsentlig for gennemførelse af aktuelle private løsninger ved brug af den foreslåede ordning. Muligheden for individuel statsgaranti er således et vægtigt element for den samlede fusionsplan for Vestjysk Bank og Århus Lokalbanc. Der er generalforsamling i bankerne den 28. og 29. marts 2012.

Den i Aktstykke 51 indeholdte ordning med mulighed for tildeling af individuel statsgaranti følger som nævnt indledningsvis i hovedtræk den beskrivelse af mulighed for individuel statsgaranti i forbindelse med fusioner, der er indeholdt i Akt 181, som Finansudvalget tiltrådte den 7. september 2011.«

Som det fremgår, har Erhvervs- og Vækstministeriet oplyst, at der med aktstykke 51 (2011-12) foreslås en ny ordning, som indebærer, at staten via Finansiell Stabilitet A/S mod betaling af en garantiprovision får mulighed for at indgå aftale om individuel statsgaranti i det specifikke tilfælde med en fusion mellem to pengeinstitutter, hvoraf mindst det ene er nødlidende eller forventeligt nødlidende, og hvor det fortsættende institut er levedygtigt. Ordningen følger ifølge det oplyste i hovedtræk den beskrivelse af mulighed for individuel statsgaranti i forbindelse med fusioner, der er indeholdt i akt nr. 181, som Finansudvalget tiltrådte den 7. september 2011.

Som det endvidere fremgår, har Erhvervs- og Vækstministeriet i den forbindelse bl.a. oplyst, at den foreslåede nye ordning ikke fraviger gældende lov og ikke er tidsubegrænset.

Under henvisning hertil giver den med aktstykke 51 (2011-12) foreslåede ordning efter Justitsministeriets opfattelse på det foreliggende grundlag ikke anledning til spørgsmål af den karakter, der er anført i det stillede spørgsmål.

Justitsministeriet kan i øvrigt, for så vidt angår spørgsmålet om rækkevidden af Finansudvalgets bevilningskompetence, mere generelt henvise til bl.a. ministeriets besvarelse af 14. juni 2010 af spørgsmål nr. 2 (Aktstk. 94 - § 19) stillet 12. februar 2010 af Folketingets Finansudvalg.